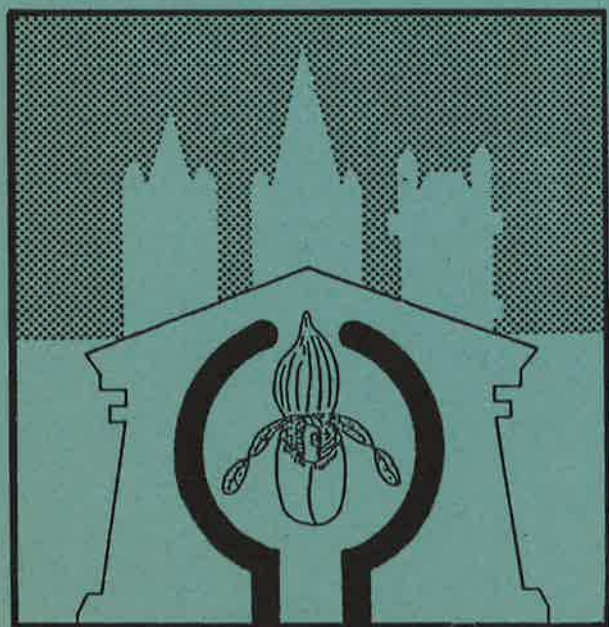

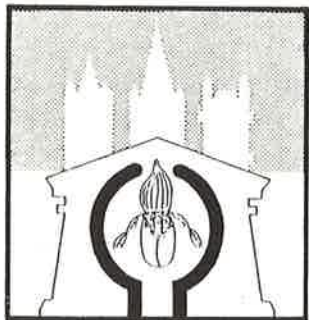
De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 4 december 1988

De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN

GENT

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 4 december 1988

KLEURRECEPT	blz.	3
DE TUIN VAN GUIDO GEZELLE		6
HOE ZEERE VALLen ZE AF		
van GUIDO GEZELLE		14
JAARVERSLAG 1988		16
LIDGELD 1989		20
INFO		21
BOEKENNIEUWS		25

R E D A C T I E :

dhin. Prof. Dr. Van der Veken
Goetghebeur Paul
Lenaerts Jan
Plus Marcel

KLEURENRECEPT !

Men zegt wel eens "over kleuren en geuren wordt niet geredetwist", wat zoveel betekent als dat het hier om een persoonlijke aangelegenheid gaat. Inderdaad heeft ieder recht op een eigen smaak terzake, en als we onze tuin willen volplanten met uitsluitend witte of blauwe bloemen dan is dat een keuze waarvan men alleen tegenover zichzelf verantwoording verschuldigd is. Afgezien van deze vaststelling is het duidelijk dat kleur een van de belangrijkste elementen is bij de aanleg van een tuin. Het uitgebreide en steeds verder groeiend kleurassortiment in het aanbod van kwekers spreekt voor zich. Door kruisen en selekteren probeert men zoveel mogelijk kleurnuances te bekomen en de resultaten zijn soms spektakulair.

Het belang dat men hecht aan kleur in de tuin is natuurlijk niet nieuw. Een voorbeeld hiervan is te vinden in een boek uit 1755: "LA NOUVELLE MAISON RUSTIQUE" van Antoine LIGER. Het is een voorbeeld dat goed illustreert dat men ook in die tijd niet direct tevreden was met het beschikbare materiaal en druk op zoek was naar nieuwe schakeringen, weliswaar met een recept dat op zijn minst merkwaardig mag genoemd worden. Hier de overname van deze tekst:

"POUR DONNER DE NOUVELLES COULEURS AUX FLEURS:

Pour le noir, on emploie les petits fruits qui croissent sur l'aulne. Quand ils sont bien desséchés, on les réduit en poudre im-

palpable.

Pour le vert, on se sert du suc de rhue, et pour le bleu, on prend les barbeaux ou bleuets qui croissent dans les bleds, on les fait sécher et on les réduit aussi en poudre très fine.

Pour en faire usage, on prend la couleur qu'on veut donner au végétal et on la mêle avec du fumier de mouton, une pointe de vinaigre et un peu de sel. Il faut qu'il y ait dans la composition un tiers de la couleur. On dépose cette matière qui doit être épaisse comme de la pâte, sur la racine d'une plante dont les fleurs sont blanches, on l'arrose d'eau un peu teintée de la même couleur et du reste on la traite comme à l'ordinaire. Car la couleur blanche est la plus docile et la plus susceptible des impressions. Si on veut que cette fleur blanche prenne le rouge, on se sert de bois de Brésil pour faire la pâte et pour teindre l'eau des arrosements.

Les couleurs dont on se sert pour colorer l'eau, doivent être tirées de végétaux, celles qui viendraient de minéraux seraient corrosives et feraient mourir les fleurs. "

(Vrije vertaling: Voor zwart gebruikt men de vruchten die aan de elen groeien en als ze goed droog zijn stampen ze fijn tot een zeer dun poeder. Voor het groen gebruikt men het sap van de wijneruit, voor het blauw neemt men korenbloemen die men eveneens laat drogen en fijn stampen. Voor de toepassing neemt men de gewenste kleur die men mengt met schape-mest, een weinig azijn en wat zout, er op lettend dat er bij de samenstelling 1/3 kleurpoeder zit. Dit mengsel dat zo dik moet zijn als deeg, brengt men aan op de wortels

van een plant waarvan de bloemen wit zijn en men begiet met water dat met dezelfde kleurstof bereid werd. Want bloemen met een witte kleur zijn het meest vatbaar voor wijzigingen. Wil men zo'n bloem een rode kleur geven, dan gebruikt men Braziliëhout.

De kleuren die men gebruikt voor het water moeten van plantaardige oorsprong zijn; kleuren van minerale oorsprong zouden de planten doen sterven.)

De deugdelijkheid van dit recept heb ik nog niet uitgetest ook al omdat ik veronderstel dat er zo al genoeg kleuren in mijn tuin te vinden zijn. Maar ik vraag mij af of men dit recept zo maar opzij moet schuiven als een fabeltje. Wellicht is het een leuk experiment waar enkele lezers zich willen aan wagen. De ingrediënten en de bereiding lijken eenvoudig genoeg. En wie weet zien we op een volgende plantenruildag iemand opdagen met een blauwe pioen of een zwarte roos. In elk geval is er een alombekend voorbeeld waar de kleur van de bloem beïnvloed wordt door de grondsamenstelling, nl. bij de *Hydrangea macrophylla* (Hortensia): blauw op zure grond en roze of rood op neutrale of kalkrijke grond. Om verzekerd te zijn van blauwe bloemen moet men op neutrale grondsoorten gieten met aluminiumsulfaat of kali-aluin.

Zijn er leden die andere voorbeelden kennen?

B. SYMOENS.

DE TUIN VAN Guido GEZELLE

"'t Herte is't, dat den mond doet spreken;
"maar 't verstand houdt rijpen raad
"eer hem woord of werk ontgaat,
"daar kon schade of schande in steken."

"Rijpen raad" werd er gehouden tijdens de algemene vergadering van 26.11.88 in de Plantentuin. Daar is o.a. de suggestie gevallen gedichten over bomen, planten, bloemen op te nemen in het tijdschrift. Spontaan werd er verwezen naar Guido Gezelle (1830-1899). Zou hij dan nog steeds, na 100 jaar, de geliefde en in de breedste lagen van onze bevolking, de meest bekende dichter van de natuur gebleven zijn? Hij was inderdaad "de meest veelzijdige en meest begaafde natuurdichter van de 19e eeuw".(1) Weinigen zullen zoals hij en heel zijn leven lang met de gang der seizoenen meegeleefd en erover geschreven hebben.(2)

Vader, Pieter Jan Gezelle (3) en moeder Monica De Vriese (4), pas getrouwd, kwamen zich in 1829 te Brugge vestigen, in de Rolweg, aan de Kruisvest met de molens, nabij de Kruispoort waar de weg Gent over Eeklo de stad

inkomt.

Ze hadden het niet breed, en betrokken er de kleine hovenierswoning van het domein van Graaf Van de Walle - Van Zuylen. Vader was er conciërge, moest de uitgestrekte hovingen onderhouden, en mocht een klein deel ervan voor eigen rekening bewerken als tuinder en boomkweker. (5)

Op 1 mei werd er hun eerste kind, Guido, geboren. Nog 8 kinderen zouden volgen. Toen was er nog zoveel kindersterfte dat er slechts 5 in leven bleven.

De kleine Guido heeft er het dagelijkse openluchtlevens al spelend en helpend rond vader in de tuin meegemaakt. Daar heeft hij leren waarnemen, de bomen en planten herkennen en lief hebben, hun leven en behoeften ontdekt. In tegenstelling met zijn eerder teruggetrokken en zwijgzame moeder, die moeilijk haar gevoelens tot uiting bracht, was vader een opgewekte man. Hij had veel gezond verstand vol spreekwoorden en volkswijsheid:

"Als ge 'n boom snoeit, ge moet den boom laten spreken"

was een van zijn gezegden.

Hij moet een bekwaam plantenkweker geweest zijn, wiens vakbekwaamheid in ruime kring bekend en gewaardeerd werd. Het voorrecht van de oudste zoon was al eens mee te mogen met vader, o.a. naar De Haan, Heist en Knokke, waar vader sinds 21.5.1836 "Inspecteur der werken ter ontginning der duinen" was. Er berust in het Cesar Gezelle archief (te Ieper) nog een proces-verbaal door hem opgesteld tegen natuurvernielers die "den halm afsnijden, geplant op de zandduinen tegen hun verstuijing". Daaruit blijkt dat hij kordaat optrad tegen natuurschenders van zijn tijd.

Ook daar zal de kleine Guido al stoeiend op

ontdekking geweest zijn in die andere natuur en er van alles hebben leren observeren. Van 1830 tot 1841 brengt Guido zijn kindjaren door in de tuinen aan de Rolweg, op de molenwallen en rond de vestingen aan de Kruispoort.

Omdat hij een begaafd kind was, werd van het arme gezin de inspanning gevraagd Guido te laten voortstuderen in de klassieke humaniora aan 't College "den Dune" (Carmenstr./Pottierierei, niet ver van de Rolweg).

Van 1841 tot 1846 studeert hij aan dit College, waar zich reeds een groep latere Vlaamse voormannen aftekent.

Vader Gezelle heeft in zijn hoveniersjaren in het Klein Seminarie te Roeselare nog de oude Superior gekend, en dank zij hem bereikt hij dan een regeling om Guido, mits een dienstbetoon als portier verder te laten studeren in het Klein Seminarie te Roeselare.

Beroofd van de warmte van het gezin, de vriendjes, de natuur, gevoelt hij zich "de dichter in de gevangenis".

Van 1846 tot 1850 is hij aldus te Roeselare in het Klein Seminarie voor hoger latijns onderricht.

In 1848 verschijnt inmiddels "De Mandelbeke". Van 1850 tot 1854 is hij te Brugge in 't Groot Seminarie, voor theologische priesterstudies.

Nu en dan breekt de heimwee naar de natuur door en op een vergeeld blaadje uit die periode staat een voorontwerp van een der schoonste latere kleengedichtjes:

" Hoe lief is 't, op nen loovertak,
" langs ongehoord te vooren
" en ongezien, in 't looverdak,
" den nachtegaal te hooren,
" die, vendende al zijn vooizen uit,

" komt al de vogelenchooren,
" met zijn betooverend overluid
" en lief en lang geturelutuit,
" verduisteren en versmooren !"

Van 1854 tot 1860 is hij weer te Roeselare met verscheidene leeropdrachten: o.a. Vlaamse leergangen voor Waalse jongens - Koophandel - Natuurlijke historie - Plant- en Dierkunde.

In 1855 verschijnt in de "Standaard der Letteren en als afzonderlijk drukwerk: "Boodschap van de vogels en de andere opgezette dieren".

In 1858 schrijft hij "Kerkhofblommen".

In 1860 is hij weer te Brugge: rector van het Engels College en leraar wijsbegeerte aan het Engels Seminarie.

Van 1861 tot 1865 Vice-rector van het Engels Seminarie, met behoud van leeropdrachten. Van 1865 tot 1872 onderpastoor van St. Walburga te Brugge. Van 1872 tot 1899 naar Kortrijk als onderpastoor van de O.L.V.kerk.

In 1893 verschijnt de eerste uitgave van "Tijdkrans" (2)

Van maart tot november 1899 weer te Brugge: eind maart benoemd tot rector van het Engels Klooster in de Carmerstraat (niet ver van zijn geboortehuis) en op 27 november om 13 u overlijdt hij er.

Op 1 december heeft de uitvaart en teraardebestelling plaats, onder algemene en openbare rouw.

" 't Is stille, stil, allengerhand
" en weerom wordt het avond;
" het zonnelicht is henen, 't is
" een ander land nu lavend;
" 't is stille, stille ... zoetjes vaart
" wat roerde alom te rustewaart. "

(Uit: "Laatste verzen")

Het praalgraf op het kerkhof van Brugge (eerste grote laan links) werd op 23.4.1906 ingewijd en de versiering bestond uit "bloemen en planten gegroeid in de hof van het huis waar de dichter geboren werd en dat thans bewoond is door den hovenier Edward Leys." (6)

In die tuin ligt bewaard het geliefkoosd waarnemingsveld van de dichter: bomen, bloemen, kruiden, vogels, insecten.

Door zijn liefde voor de natuur kon hij alles grondig waarnemen, de schoonheid ervan ontdekken en weergeven en er innig van genieten.

" Als de ziele luistert

" spreekt het al een tale dat leeft"

en

" Mij spreekt de blomme een tale

" mij is het kruid beleefd

" mij groet het altemale

" dat God geschapen heeft."

(Uit: Kleengedichtjes)

Op 31.10.1924 besloot de Gemeenteraad van Brugge het geboortehuis met tuin, van Guido Gezelle aan te kopen en er een museum in te richten. Een gedeelte van de hof werd ommuurd en aangelegd als lusttuin met aanplanting van verschillende boomsoorten. Het borstbeeld van Guido Gezelle, gebeeldhouwd door Jules Lagae, werd onder de oude cederboom geplaatst.

Het Gezellemuseum werd geopend op 24.9.1926. Karel en Lisa Lateur, broer en zuster van Stijn Streuvels (Frank Lateur), kwamen er als eerste huisbewaarders het museum bewonen.

In dit huis zijn waardevolle gedachtenissen te bekijken. De aansluitende tuin is nog steeds zeer sfeervol en uitnodigend om er in rond te dwalen. Afgezien van toevallige groepen, komen er niet zoveel bezoekers, zodat er veel kans is om er rustig de natuur te erva-

ren en Gezelles gedichten, die hij voor iedere boomsoort maakte, er in die gemoedelijke sfeer te zitten lezen.

Nu staan er nog: beuk, haagbeuk, meidoorn, paardekastanje, berk, populier, abeel, esdoorn, kerselaar, lijsterbes, goudenregen, den (Weymouthsden), linde, pereboom, appelboom, vlier (slibbladvlier), Corsicaanse den en notelaars.

Over allen heeft hij een of meer gedichten geschreven, die zowel voor taal- en klankrijkdom, als voor de scherpe waarneming en rake weergave, hierna en in volgende edities aan de lezers van ons tijdschrift ter overweging afgedrukt worden.

De dichter zelf zou het zo gewenst hebben dat natuurvrienden er lering in vinden, want hij zelf schreef als een soort testament:

HET LAATSTE.

Aan de onbekende lezer.

Hoe zoet is 't om te peinzen dat
terwijl ik rust misschien,
een ander, ver van hier, mij onbekend
en nooit gezien,
U lezen kan, mijn gedichten,
mijn geliefde en niet en weet
van al de droeve falen
van uw vader de poëet.

(Uit: Gedichten, Gezangen en Gebeden.)

Het zou de overleden dichter "zoet" geweest zijn te weten dat de Vrienden van de Plantentuin van de Universiteit Gent, in hun tijdschrift zijn gedichten lezen. Van hun kant zijn zij hem dankbaar voor de schoonheidsbe-

leving en de liefde tot de natuur die hij hen nog steeds bijbrengt.

J. VANDENBULCKE.

Voetnoten:

(1) Getuigenis van Albrecht Westerlinck in Dietsche Warande en Belfort, nov. 1980, naar aanleiding van de 150 jaar herdenking van de geboorte van Guido Gezelle.

(2) "Tijdkrans" is in 1893 verschenen als 5de deel in de nieuwe volledige uitgave van zijn werken bij Jules De Meester te Roeselare, waarin gedichten rond het leven van de natuur per maand van het jaar gegroepeerd zijn.

(3) Pier (of Pieter) Gezelle, geb. 29.9.1791 te Heule en er overleden 27.5.1871. Schreef zijn naam destijds "Gheselle". Was tot kort voor zijn huwelijk hovenier in 't Bijloke hospitaal te Gent.

(4) Monica De Vriese, geb. te Wingene en overleden in 1875 te Heule. Was de zuster van een gasthuisnon op de Bijloke te Gent.

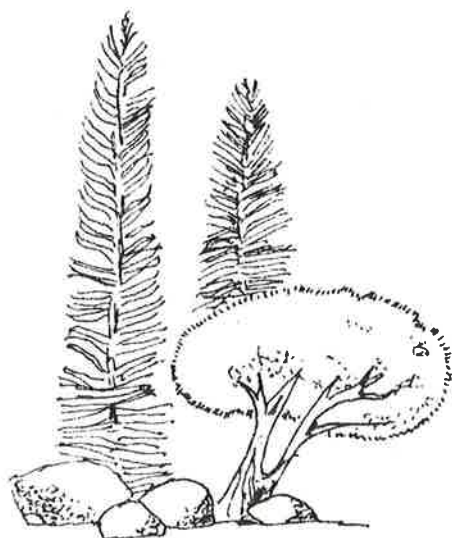
(5) De familie Gezelle woonde in dit huis van 1829 tot 1849. Nadien in een woning aan de overkant van de straat. Wegens tegenspoed door de economische crisis, hebben later vader (79 j.) en moeder (67 j.) Gezelle Brugge verlaten en zijn op 29.4.1871 gaan inwonen bij hun dochter Louise, echtgenote Camille Lateur, te Heule.

(6) Verslag van de vergadering die na de inwijding gehouden werd in de zaal van de Gilde der Ambachten.

Bibliografie: bronnen:

- Uit Gezelle's leven en werk, door Dr. Frank Baur - Hoogleraar RUG uitg. 1930.

- Wandelen langs Gezelle's levensweg. - Uitg. Stad Brugge 1980.
- Met G. Gezelle op wandel in de tuin van het Museum. Uitg. Kulturele Kring St Anna, Brugge 1982.
- Tijdkrans, door G. Gezelle. Uig. Jules De Meester, Roeselare 1893.
- Kleengedichtjes, door G. Gezelle. Uitg.: L.J. Veen, Amsterdam 1905.

hoe zeere vallen ze af

Hoe zeere vallen ze af,
de zieke zomerblâren;
hoe zinken ze, allemaal,
die eer zoo groene waren,
te grondewaard !
Hoe deerlijk zijt gij ook
nu, boomen al, bedegen;
hoe schamel, die weleer
des aardrijks, allerwegen,
de schoonste waard !

Daar valt er nog een blad;
het wentelt, onder 't vallen,
den allerlaatsten keer,
en 't gaat de duizendtallen
vervoegen thans:
zoo zullen ze, een voor een,
daarin de winden bliezen
vol luider blijdszaamheid,
nu tonge en taal verliezen
en zwijgen gansch.

Hoe zeere vallen ze af,
onhoorbaar in de lochten,
en schier onzichtbaar, in
de natte nevelvochten
der droeve maand,
die, 't ijservaste spur,
ontembaar ingetreden,
die al de onvruchtbaarheid,
die al de onvriendelijkheden
des Winters baant !

Daar valt er nog een blad,
daar nog een, uit de bogen
der hoge boomenhâlle
en 't dwerscht de onbewogen
octobermist:
't en roert geen wind, geen een,
maar 't leken, 't leken tranen,
die men gevallen zou
uit weenende oogen wanen:
één kerkhof is 't !

Gij, blâren, rust in vreê,
't en zal geen een verloren,
geen een te kwiste gaan
voor altijd: hergeboren,
die dood nu zijt,
zal elk van U, dat viel,
de zonne weêr ontwekken,
zal met uw' groenen dracht
de groene boomen dekken
te zomertijd.

O Zomer, ... Ik zal eens
ook Adams zonde boeten,
gefallen en verdord
in 's winters grafstee, moeten;
maar, 's levens geest,
dien Gij gesteken hebt
in mijn gestorven longen,
dien zult gij mij voor goed
niet laten afgedwongen
die 't graf ontrest !

Guido GEZELLE.

uit: RIJMSNOER - pag. 273-275.

wij vragen om h u l p o o o o o

Jaarlijks moet in het voorjaar in de Planten-
tuin zo'n beetje "grote schoonmaak" gehouden
worden. Normaal gebeurt dat voor Pasen. .
Alles laat voorzien dat we dit jaar die klus
niet kunnen klaren zonder ... Uw hulp. Wij
vragen dat zoveel mogelijk "Vrienden" zouden
komen helpen.

Op ZATERDAG 11 MAART 1989, om 9 uur!!!!

Het is hoofdzakelijk licht werk: schoffelen,
hakken, wieden; naambordjes die groen gewor-
den zijn door algen kuisen; de Glycine-pergo-
la wat snoeien.

Dit kan iedereen. En denk er aan: "Veel han-
den maken licht werk."

Als we werkelijk met velen komen, zal er
tuingerief tekort zijn; breng dus liefst uw
hark of harkje mee, of een emmer met een oude
spons, of een snoeischaar

Moest het nu echt barslecht weer zijn, dan
verschuiven we de grote kuis naar ZATERDAG 18
MAART 1989 om 9uur.

Wij rekenen stellig op Uw hulp!!!!...

Hortulanus K. OTTEN
Directeur Prof. VAN DER VEKEN.

Voor de mensen die ons wensen te helpen met
de inrichting van ons werklokaal (verven, op-
bouw, kuisen, enz.) kunnen altijd bellen naar
091/ 31 03 71 voor afspraken. Dank U.

PLUS M.

d

(indien gewenst kunnen deze 4 bladzijden uit-
genomen worden)

Aktiviteiten

1989

FEBRUARI.

- 05/2 : 9u30 : Herneming van onze maandelijkse
gratis rondleidingen in de Plantentuin
15/2 : 19 U : Vegetatief vermeerderen van
planten, deel 1: scheuren, afleggen,
stekken, enz door dhr Andre LEMAN.
Inkomhal serres.
Deelname in de kosten: 25 fr.

MAART.

- 05/3 : 9u30 : Gratis rondleiding in de Plan-
tentuin.
10 u : Bezoek aan de Cactusserre.
11/3 : 9 u : Grote kuis!
Samenkomst: in ons werklokaal boven de
refter van het personeel, achteraan de
Plantentuin.
Bij zeer slecht weer verschoven naar
18/3 zelfde afspraak.
15/3 : 17 u : Vegetatief vermeerderen van
planten, deel II: enten, oculeren door
dhr Andre LEMAN.
Inkomhal serres
Deelname in de kosten: 25 fr.

18/3 : 9 u : Ikebana-kursus. Deel 1.

APRIL.

01/4 : 9 u : Ikebana-kursus. Deel 2

05/4 : 19 u : Welke Orchideeën in huis kweken
door dhr Rik NEIRYNCK.

Inkomhal serres.

Deelname in de kosten 25 fr.

12-19/4 : SENIORAMA in het ICC-gebouw,
Citadelpark. Onze activiteitenrooster
is nog niet gekend. bij belangstelling
tel. 091/31 03 71.

15/4 : 9 u : Ikebana-kursus. Deel 3.

22/4 : 14 u : Grassenwandeling: samenkomst
aan de Plantentuin. Eigen vervoer of
liftend.

Onder leiding van mevr. G. Comhaire en
andere gidsen.

vanaf 29/4 : Internationale Orchideetentoon-
stelling.

MEI.

tot 7/5 : Internationale orchideetentoon-
stelling.

01/5 : Traditionele lente wandeling
naar Leupegem.

Samenkomst:

13u30: Ingang Plantentuin.

14 u : Station Leupegem.

Aangepast schoeisel!

Met eigen vervoer of liften.

13/5 : 9 u : Ikebana-kursus. Deel 4.

weer een nieuw initiatief !

Dit jaar starten we weer met een nieuw initiatief waar zeker vele leden belangstelling voor zullen hebben:

Voordrachten over het kweken van planten.

WOENSDAG 15 FEBRUARI 1989 om 19 uur:

Dhr Andre LEMAN komt spreken over:
VEGETATIEF VERMENIGVULDIGEN VAN PLANTEN,
SCHEUREN, AFLEGGEN, STEKKEN, enz.

WOENSDAG 15 MAART 1989 om 19 uur:

Dhr Andre LEMAN over:
HET VEREDELLEN VAN PLANTEN: ENTEN EN
OCULEREN.

WOENSDAG 5 APRIL 1989 om 19 uur:

Dhr NEIRYNCK, bestuurslid van "De Orchideevriend" over:
WELKE ORCHIDEEËN IN HUIS KWEKEN.

De voordrachten gaan door in de inkomhal van de serres van de Plantentuin van de R.U.G.

Er zal een bescheiden inkom (25 fr.) gevraagd worden voor deze voordrachten die veelbelovend zijn, gelet op de grote vertrouwdheid van de sprekers met hun onderwerp. Wij verwachten veel "Vrienden van de Plantentuin" en andere sympathisanten.

c

JAARVERSLAG

1988!

RONDLEIDINGEN.

Elke eerste zondag van de maand hielden we onze traditionele rondleidingen. Op het verder uitwerken van onze thematische wandelingen kregen we vele positieve reacties. In totaal bereikten we ongeveer een 750 deelnemers welke genoten hebben van hun zondagmorgen. De Gentse Feesten brachten ons niet veel bij, zo'n 1100 deelnemers. Wat wel veel volk lokte waren de twee demonstratienamiddagen van bloemschikken die gehouden werden tijdens deze week. Deze werden zeer gewaardeerd en stemmen ons tot nadenken voor de volgende feestweek. Dank aan de dames die zich hiervoor ingezet hebben.

TENTOONSTELLINGEN.

Dit jaar werden geen eigen tentoonstellingen ingericht. We werkten mede te Ieper in de Lakenhalle en natuurlijk aan de traditionele paddestoelententoonstelling in de Plantentuin van 1 tot 7 oktober. Op 1 en 2 oktober ging, vanzelfsprekend, ons paddestoelenfeestijn door. Jaarlijks wordt dit meer en meer bekend en telkens kent dit initiatief,

enig in gans België, een enorm succes. Het is wel zwaar voor de mensen welke aan de organisatie deelnemen. Een speciaal dankwoordje aan hen. Dit festijn is werkelijk iets enigs. Jaarlijks groeit het uit tot een trefpunt voor mycologen en fijnproevers die zich hiervoor soms verre verplaatsingen getroosten. Een dag die niet te vergeten is in de planning voor volgende jaren!

KURSUSSEN.

Terug kwamen onze twee traditionele kursussen aan bod.

IKEBANA op 26/3, 9 - 23 en 30/4 telkens van 9 tot 12 uur; 7 deelnemers.

CREATIVITEIT MET DROOG MATERIAAL, een één-daagse cursus ging door op 5/11; 11 vrouwelijke en eindelijk 1 mannelijke kursist.

Volgend jaar zullen we deze cursus helemaal anders moeten opvatten daar de materie zo uitgebreid en omvattend is dat we deze op de een of andere wijze ook in verschillende dagen zullen moeten geven, telkens met een bepaald onderwerp.

Dank aan onze lesgeefster Gilberte Comhaire. We werden ook gevraagd door een tweetal andere verenigingen voor demonstratie en les.

WANDELINGEN EN UITSTAPPEN.

We mochten ons terug op een talrijke deelname verheugen op onze uitstappen welke we als zeer afwisselend mogen bestempelen.

24/4 : Bezoek aan het Patershol te Gent onder leiding van ons lid en deken aldaar, dhr R. Van Boxstaele.

01/5 : De traditionele lentewandeling te Leupegem.

26/6 : Busuitstap: onder leiding van Prof. Van der Veken bezochten we het domein van Mariemont.

06/8 : Een tweede ééndaagse busuitstap naar een kruidentuin in Wevelgen, bezoek aan het Vlasmuseum te Kortrijk en de Rozentuin in het Kasteel T'Hooge. Zeker een succes, 2 bussen, en door onze gidse Cyrilla Gillis geleid.

RUILDAGEN.

Terug hebben we dit jaar deze zeer gewaardeerde service voor onze leden ingericht.

Reeds vroeg, vanaf 9 uur, werd er druk gewisseld van planten en de vroegkomers hadden wel de meeste kansen om de mooiste en gewenste planten te bekomen.

De 2 ruildagen gingen door op 24/4 en 18/9.

HET TIJDSCHRIFT.

Het voorbije jaar was niet zo schitterend voor ons tijdschrift. De inhoud was verzorgd en zeer interessant maar het verscheen te onregelmatig. Dit was niet zozeer de schuld van de organisatie, maar wel een nijpend gebrek aan teksten. Iedereen is er vast van overtuigd dat ons tijdschrift moet verder bestaan en regelmatig verschijnen. Daarom wordt er een dringende oproep gericht aan iedereen die ons enigszins wil helpen om ons een artikel te bezorgen. Het moet ergens iets te zien hebben met planten, liefst eigenhandig geschreven of opgezocht en bewerkt tot een interessant artikel. We hopen op iedereen om ons te helpen. 10 Personen schrijven één artikel voor volgend jaar en ons tijdschrift kan zonder moeilijkheden minstens een jaar verschijnen.

VOORDRACHTEN.

Tijdens onze laatste algemene ledenvergadering van 26 november bracht Prof. Dr. Van der Veken ons een zeer interessante spreekbeurt met dia's onder de titel "TENERIFFE, PLANTEN-PARADIJS?

VERGADERINGEN.

Dit jaar hadden we 3 bestuursvergaderingen en de algemene jaarlijkse ledenvergadering. Naast deze vergaderingen hadden we ook nog 10 maandelijks vergaderingen met de Culturele Raad Gent, waarin we ook als vereniging vertegenwoordigd zijn, alsook in een paar werkgroepen ervan. Onze jaarlijkse ledenvergadering ging door op 26 november en werd bijgewoond door 142 leden.

TEN SLOTTE.

Daalde het ledenaantal lichtjes, dan was het toch nog een belangrijk jaar. Alleen hadden we tegenspoed met ons tijdschrift, maar met een beetje goede wil is dit voor volgend jaar op te lossen.

Het was wel een positief jaar voor onze nieuwe en verder uitgewerkte initiatieven. We wensen iedereen te danken die daaraan meewerkte voornamelijk de mensen van het cafetaria die terug een goede duit in 't zakje brachten om onze initiatieven financieel mogelijk te maken. Vergeten we ook de medewerkers niet die zich inzetten voor de normale gang van de vereniging, de lesgevers en voornamelijk de gidsen. Dank aan iedereen welke belangloos meewerkte.

Ook de leden welke steeds aanwezig waren, of op de een of andere wijze hun belangstelling in onze activiteiten lieten blijken wensen we te danken voor hun vertrouwen en medewerking.

LIDGELD 1989 !

We danken de leden die hun lidgeld voor 1988 hernieuwden, voor het vertrouwen dat ze in ons stelden.

We danken de nieuwe leden voor hun aansluiting en hopen dat hun verwachtingen voor een groot deel uitkwamen.

Voor 1989 blijft het lidgeld op 250Fr., 500 Fr. als beschermlid en 1000 Fr. als erelid. Deze bedragen kunnen eventueel met ingesloten stortingsformulier vereffend worden liefst vóór 1 maart.

We wensen de leden die reeds hun lidgeld voor 1989 stortten te vragen niet op deze oproep in te gaan en onze dank te aanvaarden voor de spoed die ze hierbij aan de dag legden.

De lidkaarten worden u toegestuurd samen met het boekje van maart 1989.

De andere leden verzoeken we zo vlug mogelijk hun lidgeld te vereffenen zodat er geen verdere vertraging kan optreden bij het toesturen van de eerste brochure in 1989.

INFO

IKEBANA KURSUS.

Op zaterdagen 18/3, 1/4, 15/4 en 13/5 gaat terug onze Ikebana-kursus door, telkens vanaf 9 tot 12 uur in ons werklokaal gelegen boven de refter van het personeel achteraan de Plantentuin.

Ieder lid kan er aan deelnemen maar het aantal deelnemers is beperkt tot max. 10 personen.

Men schrijft in door 1.000 fr. te storten op onze rekening nr. 001-1192154-03 met vermelding "IKEBANA". In deze prijs is alles begrepen: kursustekst, bloemen, de takken en andere materialen welke te gebruiken zijn tijdens de les. We vragen U echter mede te brengen: snoeischaar en schrijfgerief. Prikkers en schalen zijn ter beschikking tijdens de lessen. Tips voor aankopen worden gegeven. Aan de deelnemers die met hun auto komen, raden we aan te parkeren in de Merelstraat en langs de ingangspoort, op het einde van deze straat, binnen te komen.

Voor verdere inlichtingen telefoonnummers 091/31 03 71 of 22 81 87.

Vlug wezen, inschrijvingen blijven beperkt.

SENIORAMA

De derde editie van SENIORAMA kondigt zich aan onder het motto "55+ Aktief".

Van Woensdag 12 tot en met 19 april 1989 zal Gent en meer specifiek het Internationaal

Congrescentrum in het teken staan van actieve, zelfbewuste senioren op zoek naar informatie voor zichzelf of voor leeftijdsgenoten. Ook wij, DE VRIENDEN VAN DE PLANTENTUIN, zullen aan deze unieke manifestatie in Vlaanderen deelnemen en met een stand vertegenwoordigd zijn op "Het Pleintje". Op het podium zullen we diverse demonstraties brengen in verband met planten en bloemenschikken.

Meer hierover zullen we U trachten op latere datum door te spelen. Intussen hopen we dat U een datum zult vrij houden om ons een bezoek aldaar te brengen.

Welkom in ieder geval!

CREATIVITEIT MET DROOG MATERIAAL.

Ook deze cursus zal dit jaar terug gegeven worden wel is waar onder een andere vorm, we zijn er druk mee bezig de beste formule uit te zoeken.

In ieder geval om U te helpen, zullen over de komende maanden verschillende activiteiten in verband hiermede doorgaan.

Een eerste grijpt plaats op zaterdag 22/4/89.

Op die datum houden we een grassenwandeling.

We komen samen om 14 uur aan de Plantentuin, en gaan dan, met eigen vervoer of lift, op zoek naar grassen die we later gedroogd kunnen gebruiken in deze cursus.

Ook voor hen die niet aan deze cursus zullen deelnemen zal het een zeer leerrijke namiddag worden. Iedereen welkom.

ORCHIDEEËNTENTOONSTELLING.

De Internationale Orchideeëntentoonstelling gaat door van 29/4 tot en met 7/5/89.

Later komen we hier in detail op terug.

Het is duidelijk waar de lente zal beginnen, want op 2 - 3 - 4 en 5 maart wordt U met open armen ontvangen in de Kortrijkse Hallen op de **TUINEXPO**.

In een grandioos groen en fleurig kader kan de tuinliefhebber maar eveneens de vakman zich alle tuinbouwmaterialen aanschaffen. Het aanbod is zeer gevarieerd en volledig gaande van zaden tot groene en bloeiende planten, heesters, coniferen, fruit en sierbomen.

Als bijzondere attractie's o.m.:

* Uitzonderlijke Ikebana-tentoonstelling.

* Inzending van oldtimer tractoren.

* Model- en voorbeeld tuinen.

* Bloemen en plantenkwekers uit heel het land brengen in de hallen een betoverend schouwspel.

Openingsuren 2/3 van 10 to 21 uur; de andere dagen van 10 tot 18 uur.

De toegangsprijs bedraagt 120 fr per persoon. Groepstarief vanaf 15 personen 100fr p. p. en als er genoeg belangstelling zou zijn kunnen we misschien voor 60 fr p. p. binnen maar dan moet ik Uw zekere deelname kennen VÓÓR 10/2 om deze tentoonstelling te bezoeken op zaterdag 4 maart. (tel. 31 03 71).

ARBORETUM WAASLAND.

Van het Arboretum Waasland onvingen we ook interessante info.

OPEN-DEUR te Nieuwkerken: 30/4 - Rhodo

24 en 25/06 - Rotstuin

De collectie in het park Hof ter Saksen is te bekijken van :

16/04 tot 15/10 : alle dagen behalve zaterdag (10-18u).

16/10 tot 15/04 : alle werkdagen + 2de zondag van de maand (10-17u).

Tevens onvingen we een lijst van planten die ze teveel hebben in hun boomkwekerij. Er is geen reden om dit te vergelijken met een commerciële kwekerij of verkoop. Het is ons helpen bepaalde planten, welke niet zo gangbaar zijn in de normale verkoop, op te nemen in onze tuin.

Deze kataloog kunnen we natuurlijk niet naar de leden doorsturen en deze zal dus te zien zijn op onze eerste activiteiten of indien U nu reeds weet welke plant U eventueel zou interesseren, bel 091/ 31 03 71 op, geef de naam op en dan zal ik wel kijken of deze plant ter beschikking is, zijn grootte en de prijs. Of bel met onze groeten naar het tel. nummer 03/ 775 93 09 ter plaatse.

We hopen met al deze informatie U van dienst te zijn geweest en dat U er Uw profijten uit weet te halen.

BOEKENNIEUWS

J.E. De Langhe, L. Delvosalle, J. Duvigneaud,
J. Lambinon, C. Vanden Berghen :

**FLORA VAN BELGIË, HET GROOTHERTOOGDOM LUXEM-
BURG, NOORD-FRANKRIJK EN DE AANGRENZENDE GE-
BIEDEN.** (Pteridofyten en Spermatofyten).

Tweede druk. CV + 972 blz, 1457 fig. Uitgave
van het Patrimonium van de Nationale Planten-
tuin van België, Meise, 1988.

Een lange titel, een belangrijk boek, en niet
helemaal onbekend aan onze lezers, daar ik
van de eerste uitgave (1983) een bespreking
gaf in ons tijdschrift, 2e jg. (Nr 4) blz.
84-85.

Deze nieuwe uitgave telt maar 3 blz méér,
kost evenveel als die van 1983 nl. 1200 fr.,
maar is merkelijk beter dan de eerste editie.
Dat is normaal voor een tweede uitgave, omdat
al de door gebruikers vastgestelde fouten (en
door de werkgroep voor de Flora van België
akief opgespoorde fouten) verbeterd zijn. De
nieuwe naamgeving van de planten is toege-
past, zowel voor de Nederlandse namen als
voor de wetenschappelijke, Latijnse namen. Er
is inderdaad enkele jaren geleden een stan-
dardisatie van de Nederlandse plantennamen
doorgevoerd, na overleg tussen Nederlandse en
Belgische plantkundigen.

Als U de nieuwe editie van de Flora verge-
lijkt met die van 1983 zult U wel merken dat
heel wat namen aangepast of veranderd werden.
Bv. voor Sterrekroos (Callitriche) zijn 3 van

de 7 Nederlandse namen veranderd; voor Fonteinkruid (Potamogeton) veranderden 8 van de 20 namen. Voor de Vergeet-mij-nietjes (Myosotis) blijven echter 7 van 8 namen; voor de Zuringsoorten (Rumex) is er maar 1 verandering voor 15 soorten.

Hoe dan ook, om de correcte naam van een plant te vinden is deze flora het aangewezen boek. Het laat determinatie toe van alle inheemse planten, bomen en veel gekweekte soorten.

Dit is het soort werkboek en naslagwerk dat iedere plantenliefhebber bij de hand moet hebben. Hij kan er ontzettend veel uit leren! Het is in de meeste boekhandels voorradig.

Voor een volgende editie, want die komt er natuurlijk als ook deze 2de ed. uitverkocht is, zou men nog meer afbeeldingen van planten wensen, omdat dit het determineren toch wel erg vergemakkelijkt. En tegen die tijd komt er misschien ook inzake de spelling van het Nederlands meer discipline en eenheid zodat we weer allemaal op eenzelfde wijze schrijven in een liefst aangepaste, officiële voorkeurspelling.

P. Van der Veken.

Anon. BESCHERMDE GEBIEDEN IN VLAANDEREN.

108 p., 1 kaart, talrijke ill., Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, A.R.O.L., Dienst Natuurbehoud, Brussel 1988.

Deze zeer aantrekkelijke brochure geeft interessante informatie over een 50-tal natuurreservaten in het Vlaams Gewest.

Het grootste gedeelte is gewijd aan de bespreking, per provincie, van de staats- en erkende natuurreservaten. Naast de beschrij-

vende tekst zijn er gedetailleerde kaartjes van de grotere reservaten en een globale kaart om de reservaten te situeren. Mooie tekeningen en kleurfoto's stellen typische landschappen, dieren, planten voor. Alle nuttige adressen i.v.m. Natuurbeheer evenals de adressen van de conservators zijn aangegeven. Ieder natuurliefhebber zal deze schitterende brochure willen hebben voor de spotprijs die er maar voor gevraagd wordt: 100 fr., te storten op rekening 000-2001732-40 van de Dienst Natuurbehoud, AROL, Brussel, met vermelding NB/natuurgebieden.

P. Van der Veken.

DE MOOISTE ORCHIDEEËN VOOR KAMER EN KAS.

Dit boek is oorspronkelijk gepubliceerd onder de titel Freude an Orchideen en is geschreven door Dr. K. GRAEBNER. De Nederlandse vertaling is bewerkt door Dr. ir. H.G. Kronenberg.

Het boek dat 128 pagina's telt bevat 72 prachtige kleurfoto's en kost 1.095 fr.

De volgende hoofdstukken worden in het boek behandeld:

- Groeiplaats, oorsprong en verspreidingsgebied;
- Orde moet er zijn;
- Wat orchideeën nodig hebben om te groeien;
- De verzorging van orchideeën, maar wel op een goede manier;
- De kleine Kas;
- Aanschaf, verpotten en scheuren;
- Moderne methoden om orchideeën te vermeerderen;
- Ziekten en plagen;
- Een keuze van geschikte kamerorchideeën;
- Literatuur;
- Nuttige adressen.

Het is een mooie aanwinst voor de beginnende orchideeën-liefhebber die basisinformatie zoekt over orchideeën. Immers in het Nederlands is over dit onderwerp bijna niets meer te koop omdat de oplagen uitgeput zijn of omdat er geen vertalingen gemaakt zijn van recent verschenen hoofdzakelijk Duits- of Engelstalige werken.

Er zijn enkele bedenkingen die bij de bewerking moeten opgemerkt worden:

- Het is toe te juichen dat men bij de nuttige adressen naast de Nederlandse orchideeënverenigingen ook de Vlaamse vermeld heeft.

- Wat het overzicht van de kwekersadressen betreft is het te betreuren dat slechts één Belgisch bedrijf t.o.v. 18 Nederlandse, één Frans en twee Duitse vermeld werden.

- Bij de vermelding van bestrijdingsmiddelen is dan weer onvoldoende rekening gehouden met de Belgische handelsprodukten.

- Op enkele plaatsen wordt enkel verwezen naar Nederlandse toestanden. Indien men de afzetmarkt voor het boek zo groot mogelijk wil maken, had men met deze feiten bij het uitgeven rekening moeten houden. Bij feestdagen kan dit boek zeker als een waardevol geschenk aan de geïnteresseerden aangeboden worden.

Veel lees- en kweekgenot !

Uitgeverij:

GROEN BOEKERIJ.

ZOMER en KEUNING - EDE/ANTWERPEN. 1988.

K. OTTEN.

De VRIENDEN van de PLANTENTUIN GENT

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 4 december 1988

verantwoordelijke uitgever:

M. PLUS
Driessstraat 35
9218 GENT-LEDEBERG
tel. 091-31 03 71

afgiftekantoor
LEDEBERG 1